Administratīvā pārkāpuma lieta Nr.132028716 /7

SPRIEDUMS

Rīgā, 2016.gada 26.oktobrī

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas tiesa, tiesnesis Viesturs Gaidukēvičs

rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ sūdzību par Rīgas pašvaldības policijas Ziemeļu pārvaldes 2016.gada 16.maija lēmumu Nr. D57/02/511390209/1, un

noskaidroja

2016.gada 12.aprīlī Rīgas pašvaldības policijas Ziemeļu pārvaldes inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu-paziņojumu Nr./numurs/, kurā norādīts, ka 2016.gada 12.aprīlī plkst.22.45 transportlīdzeklis „/TL marka/" ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ novietots stāvēšanai pie nama /adrese/, uz ietves, kur tas nav atļauts. Norādīts, ka neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu 121.9.punktā noteiktās prasības, un transportlīdzekļa vadītājs ir izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktā minēto administratīvo pārkāpumu. Saskaņā ar ceļu satiksmes likuma 43.^{2}pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{10}pantu, 205.panta 5.punktu un Rīgas domes 2001.gada 14.augusta lēmumu Nr.305, transportlīdzekļa vadītājam, kas neatrodas pārkāpuma izdarīšanas vietā nolemts uzlikt naudas sodu EUR 30.

Par minēto protokolu-paziņojumu /pers. A/ iesniedza iesniegumu par tā apstrīdēšanu, lūdzot atcelt piemēroto naudas sodu un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 25.pantu izteikt brīdinājumu.

Ar Rīgas pašvaldības policijas Ziemeļu pārvaldes 2016.gada 16.maija lēmumu Nr. D57/02/511390209/1 atstāts negrozīts 2016.gada 12.aprīļa lēmums par administratīvā pārkāpuma protokola-paziņojuma Nr./numurs/.

Minēto lēmumu /pers. A/ pārsūdzēja Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā pilnā apmērā, lūdza atcelt Rīgas pašvaldības policijas Ziemeļu pārvaldes 2016.gada 16.maija lēmumu un izteikt brīdinājumu.

Sūdzībā norādīts, ka CSN 141.punktā ir noteikts „Transportlīdzekļu stāvēšana dzīvojamās zonās atļauta tikai speciāli paredzētās stāvvietās. Ja tādu stāvvietu nav vai ja tās ir aizņemtas, transportlīdzekļu stāvēšana atļauta tikai vietās, kur tas netraucē gājēju pārvietošanos vai citu transportlīdzekļu braukšanu".

Norādīts, ka uzņemtajām fotogrāfijām ir informatīvs raksturs.

Vieta, kur tika novietots transportlīdzeklis, dzīvojamās mājas /adrese/ ieejas durvju pusē atrodas iekšpagalma braucamā daļa, tai blakus atrodas iekšpagalma asfaltēts laukums, no kura sānu pusēm aug zāliena un tālāk uz priekšu atrodas pagalma stāvlaukums. Uz šī asfaltēta laukuma var novietot divas automašīnas netraucējot ne gājēju kustību, ne citu transporta līdzekļu kustību, ka arī palīdzības brigādes automašīnu ir iespējams novietot uz šī paša asfaltēta laukuma vai uz braucamās daļas, vai arī uz ietves pie dzīvojamās mājas /adrese/ ieejas durvīm. Uz šī laukuma regulāri tiek novietotas citas automašīnas līdz ar to tika secināts, ka šis asfaltētais laukums ir daļa no stāvlaukuma, un, ka uz tā ir atļauts novietot automašīnas. Sūdzības iesniedzēja norāda, ka lēmumā šis fakts ir aprakstīts virspusēji un izskaidrots, ka asfaltēta teritorija jeb laukums no ceļa braucamās daļas ir atdalīta ar apmali un paaugstinājumu. Sūdzības iesniedzēja noliedz, ka asfaltēta teritorija jeb laukums no ceļa braucamās daļas ir atdalīta ar apmali un paaugstinājumu. Apmale ir tikai no vienas puses - no dzīvojamās mājas /adrese/ pagalma stāvlaukuma, kur gar apmali pagalma stāvlaukumā tiek novietotas automašīnas, savukārt no paša nama /adrese/ durvju puses nav apmales, asfaltēts laukums ir pavisam nedaudz augstāks nekā braucamā daļa, līdz ar to nevar secināt, ka šis asfaltēts laukums ir ietve. Nav arī iezīmēta dzeltenā krāsā josla, kas liecinātu, ka autotransporta novietošana nav atļauta.

Norādīts, ka APP Nr./numurs/tika sastādīts plkst.22.45, šajā laikā gan gājēju pārvietošanās gan transportlīdzekļu satiksmes intensitāte ir ļoti zema.

Sūdzībā iesniedzēja vērsa uzmanību uz Latvijas APK 33.pantu, kas nosaka, ka atbildību par administratīvo pārkāpumu ceļu satiksmē mīkstina apstākļi, kas samazina konkrētā pārkāpuma iespējamo apdraudējumu satiksmes drošībai, — diennakts laiks, ceļa un laika apstākļi, satiksmes intensitāte vietā, kur izdarīts pārkāpums un citi tamlīdzīgi apstākļi, kā arī personiski vai ģimenes apstākļi, ko sūdzības iesniedzēja ir minējusi 19.04.2016 iesniegumā un, kas lēmumā netika minēts un arī netika ņemts vērā.

Kā arī vērsa uzmanību uz Latvijas APK 21.pantu, kas nosaka, ka ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu, ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz četrdesmit euro un ja šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, var atzīt par maznozīmīgu, ko arī ir minējusi 19.04.2016 iesniegumā, kas lēmumā nav minēts.

2016.gada 28.jūnijā tiesā saņemts Rīgas pašvaldības policijas paskaidrojums lietā, kurā norādīts, ka 2016.gada 16.maija Iestādes darbinieki konstatēja, ka pie /adrese/.nama, Rīgā, transportlīdzeklis ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ novietots stāvēšanai uz ietves, pārkāpjot MK noteikumu Nr.279 „Ceļu satiksmes noteikumi" 121.9.apakšpunktu, kas nosaka, ka aizliegts apstāties un stāvēt uz ietvēm, gājēju ceļiem, gājēju un velosipēdu ceļiem, kopīgiem gājēju un velosipēdu ceļiem, velosipēdu ceļiem un velojoslām, izņemot šo noteikumu 117. punktā minētos gadījumus.

CSN 117.punkts nosaka, ka stāvvietās pie ietves vai, uzbraucot uz ietves, ja stāvvieta apzīmēta ar 529., 537. vai 539. ceļa zīmi un 830.-839. papildzīmi, tajās norādītajā veidā atļauts stāvēt motocikliem, tricikliem, kvadricikliem un vieglajiem automobiļiem bez piekabēm, bet, ja stāvvieta apzīmēta ar 830. vai 831. papildzīmi - arī vieglajiem automobiļiem ar piekabēm, kā norādīts ar attiecīgo papildzīmi un ceļa apzīmējumiem. Stāvvietās uz ietves transportlīdzekļi jānovieto vienā rindā iespējami tuvu brauktuvei. Uz ietves atļauts stāvēt velosipēdiem, divriteņu mopēdiem un motocikliem bez blakusvāģu, ja tas netraucē gājēju pārvietošanos.

Norādīts, ka šajā lietā nav strīds par to, ka administratīva pārkāpuma vieta nav apzīmēta ar 529., 537. vai 539.ceļa zīmēm.

Latvijas APK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punkts paredz administratīvo atbildību par stāvēšanu uz ietvēm vietās, kur tas ir aizliegt uzlikt naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam četrdesmit euro apmērā.

Latvijas APK 237.pantā ir norādīti lietvedības administratīvo pārkāpumu lietās uzdevumi. Viens no tiem prasa administratīvo pārkāpumu lietas izlemt stingri saskaņā ar likumā noteiktajām normām, proti, no šī uzdevuma izriet prasība iestādei, kas veic lietvedību administratīvo pārkāpumu lietās stingri ievērot gan likumos noteiktās materiālās tiesību normas, gan stingri vadīties no noteiktajām procesuālajām tiesību normām.

Paskaidrojumos norādīts, ka atbilstoši Latvijas APK 9.panta pirmajai daļai par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar

nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība. Tātad, lai personas rīcību Latvijas APK izpratnē atzītu par pārkāpumu, tai ir jābūt prettiesiskai. Savukārt, lai personas rīcību atzītu par prettiesisku, ir jākonstatē, ka persona ir pārkāpusi tiesību normas, par kuru pārkāpumu ir paredzēta administratīvā atbildība saskaņā ar Latvijas APK.

Ceļu satiksmes likuma 1.panta 8.punktā ir noteikts, ka Ceļu satiksmes noteikumi ir Ministru kabineta normatīvais akts, kas nosaka ceļu satiksmes kārtību un ir saistošs visām fiziskajām un juridiskajām personām.

CSN 2.18.apakšpunkts definē, ka ietve ir ceļa daļa, kas paredzēta gājējiem. Ietve piekļaujas brauktuvei vai ir atdalīta no tās. Lietā ir pierādīts, ka Pieteicēja Transportlīdzeklis nebija novietots brauktuves malā, bet gan uz ietves. Tādējādi nav ievērotas Latvijas APK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punkta prasības.

Ceļa satiksmes likuma 37.pants nosaka, ka Latvijā transportlīdzekļi pārvietojas pa ceļa labo pusi. No Ceļa satiksmes likuma 37.panta expresis verbis izriet, ka transportlīdzekļa braukšana notiek pa ceļu, tā kā transportlīdzekļu novietošana stāvēšanai saskaņā ar CSN 70.punktu transportlīdzekļa apturēšana un novietošana stāvēšanai ir uzskatāms par manevru, kas ir izdarīts ceļu satiksmē līdz ar to ir nodibinātas tiesiskās attiecības Ceļu satiksmes likuma 1.panta piektās daļas izpratnē, kas nosaka, ka ceļu satiksme ir attiecības, kas rodas, pārvietojoties pa ceļiem ar transportlīdzekļiem vai bez tiem. Tā kā transportlīdzeklis ir ierīce, kas pēc savas konstrukcijas paredzēta braukšanai pa ceļiem ar motora palīdzību vai bez motora, tad Ceļu satiksmes likums neparedz transportlīdzekļu pārvietošanos par gājēju ietvēm.

Paskaidrojumos papildus norādīts, ka transportlīdzeklis pēc savas būtības ir ierīce, lai pārvietotos pa ceļu, kas saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 1.panta trešo daļu ir jebkura satiksmei izbūvēta teritorija (autoceļš, iela, prospekts, šķērsiela un tamlīdzīgas teritorijas visā platumā, ieskaitot brauktuvi, ietves, nomales, sadalošās joslas un saliņas). Ceļa kompleksā ietilpst ceļš, mākslīgās būves (tilti, satiksmes pārvadi, tuneļi, caurtekas, ūdens novadīšanas ietaises, atbalsta sienas un citas būves), ceļu inženierbūves (pasažieru sabiedrisko transportlīdzekļu pieturvietas un paviljoni, bremzēšanas un paātrinājuma joslas, transportlīdzekļu stāvvietas, atpūtas laukumi, veloceliņi un ietves, ceļu sakaru un apgaismojuma līnijas un citas inženierbūves), satiksmes organizācijas tehniskie līdzekļi (ceļa zīmes, luksofori, signālstabiņi, aizsargbarjeras, gājēju barjeras, vertikālie un horizontālie ceļa apzīmējumi un citi tehniskie līdzekļi).

Ceļu satiksmes likuma 19.pants nosaka, ka ceļu satiksmes dalībniekiem ir jāizpilda šā likuma, CSN un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus; jāizpilda policijas darbinieku un to personu norādījumi, kuras pilnvarotas regulēt satiksmi, kā arī jāievēro luksoforu signālu, ceļa zīmju un ceļa apzīmējumu prasības. Rīgas pašvaldības policijas ieskatā sūdzības iesniedzēja nav novietojusi Transportlīdzekli saskaņā ar CSN 121.9.punktu un Latvijas APK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktu.

Paskaidrojumos norādīts, ka, saskaņā ar CSN 2.18.punktu un Ceļu satiksmes likuma 1.panta 3.punktu, ietve ir ceļa (pilsētā - arī ielas) kā satiksmes inženierbūves elements ar noteiktu funkciju, kas primāri ir gājēju kustības nodrošināšana. Tikai tajos gadījumos, kas ietverti tiesību normās, piemēram, velosipēdistu pārvietošanās vai automašīnu novietošana atbilstoši satiksmes organizācijas shēmai, tā ir izmantojama citiem nolūkiem.

Norādīts, ka vieta, kur Protokolā-paziņojumā konstatētajā laikā bija novietots sūdzības iesniedzējas vadītais Transportlīdzeklis ir uzskatāma par ietvi. Savukārt transportlīdzekļu novietošana stāvēšanai uz ietves ir pieļaujam tikai tādās vietās, kur tas tieši ir noteikts ar 529.ceļa zīmi. Aplūkojamajā vietā šādas ceļazīmes nav, tādēļ sūdzības iesniedzēja izdarījusi administratīvo pārkāpumu.

Rīgas pašvaldības policija uzskata, ka Sūdzības iesniedzējas izdarīto pārkāpumu nevar uzskatīt par maznozīmīgu. Latvijas APK neparedz Sūdzības iesniedzējai iespēju apstrīdēt administratīvā pārkāpuma faktu un lūgt to atzīt par maznozīmīgu, jo lai pārkāpumu atzītu par maznozīmīgu nepieciešams konstatēt, ka Sūdzības iesniedzēja saprot, ka pārkāpums tika izdarīts un nožēlo izdarīto. Sūdzības iesniedzējai ir konkrēti jānoformulē sava pozīcija, porti, vai nu atzīt, ka tika izdarīts administratīvs pārkāpums un lūgt to atzīt par maznozīmīgu, vai nu apstrīdēt administratīvā pārkāpuma izdarīšanas faktu, kā tādu.

Norāda, ka Latvijas APK 21.panta pirmā daļa noteic, ka tad, ja izdarītais administratīvais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kas pilnvarota izlemt lietu, var atbrīvot pārkāpēju no administratīvās atbildības un aprobežoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Ceļu satiksmē izdarīta pārkāpuma atzīšanai par maznozīmīgu Latvijas APK 21.panta otrā daļa paredz divus kritērijus: pirmkārt, par attiecīgo pārkāpumu paredzētais naudas sods nepārsniedz četrdesmit euro; otrkārt, šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai.

Rīgas pašvaldības policijas ieskatā konkrētajā gadījumā Latvijas APK 21.pants nav piemērojams, jo apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšanas konstatēšana un vainīgo personu obligāta sodīšana ir nepieciešama, lai nodrošinātu kārtību ceļu satiksmē un vienveidīgu tiesību normu piemērošanu, lietās, kurās personām tiek noteikta administratīvā atbildība par apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu. Turklāt pastāv tiesiskais regulējums, kas uzliek par pienākumu sodīt visas personas, kas ir izdarījušas minēto pārkāpumu, lai panāktu vienlīdzīgu attieksmi pret visām personām un taisnīguma ievērošanu, piemērojot administratīvos sodus.

Papildus paskaidrojumā norādīts, ka, lai atzītu pārkāpumu par maznozīmīgu saskaņā ar Latvijas APK 21.pantu, nepieciešams konstatēt tādus konkrētajai lietai raksturīgus apstākļus, kuri gan neizslēdz administratīvā pārkāpuma esību (sastāvu), bet kuru dēļ jebkāda soda piemērošana attiecīgajā situācijā būtu pārmērīga vai neadekvāta. Konkrētā gadījumā Sūdzības iesniedzējas rīcībā nav konstatējami Latvijas APK 33.panta pazīmes.

Turklāt Latvijas APK 21.pants nepiešķir personai subjektīvās tiesības, bet gan paredz lēmuma pieņēmēja rīcības brīvību atbrīvot personu no administratīvās atbildības. Tomēr ikvienā gadījumā tiesību normu piemērotajam ir pienākums izvērtēt to, vai attiecīgajā personas nodarījumā saskatāmas administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmes un vai ir kādi apstākļi, kas varētu personas administratīvo atbildību izslēgt.

Rīgas pašvaldības policija uzskata, ka atzīt pārkāpumu par maznozīmīgu pie lietā esošiem apstākļiem, būtu pretrunā ar Latvijas APK 22.pantu, kas nosaka, ka administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī, lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus, un radītu haosu ceļu satiksmē.

Latvijas APK 289.^{6}pantā reglamentētās kompetences ietvaros tiesa atzīst, ka ir noticis Latvijas APK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktā paredzētais pārkāpums (realizēts administratīvā pārkāpuma sastāvs), kura izdarīšanā ir vainīga /pers. A/.

Tiesnesis atzīst, ka /pers. A/ vaina pierādīta ar ticamiem, attiecināmiem un pieļaujamiem lietas materiālos esošajiem pierādījumiem.

To pierāda Administratīvā pārkāpuma protokolā-paziņojumā Nr. /numurs/fiksētais; protokolam-paziņojumam pievienotā foto tabula, kurā fiksēts, ka protokola norādītajā adresē Sūdzības iesniedzējas transportlīdzeklis novietots uz ietves.

Par pārkāpējas atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Latvijas APK 33.panta 1.punktu tiesa atzīst vaļsirdīgu izdarītā nožēlošanu; atbildību pastiprinošus apstākļus tiesa nekonstatē.

Līdz ar to /pers. A/ ir sodāma par izdarīto pārkāpumu.

Izvērtējot sūdzības iesniedzējas norādi, ka pārkāpums atzīstams par maznozīmīgu, tiesa konstatē, ka no lietas materiāliem (fotogrāfijām) un viņas paskaidrojumiem izriet, ka pārkāpumus protokolā minētajā vietā veikušas arī citas personas, pārkāpumiem ir bijis sistemātisks raksturs. Tādējādi izdarītā

pārkāpuma atzīšana par maznozīmīgu neļautu sasniegt Latvijas APK 22.pantā definētos soda mērķus.

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12] panta otrās daļas 4.punktu, 289.[13] pantu, tiesa

nosprieda

Rīgas pašvaldības policijas Ziemeļu pārvaldes 2016.gada 16.maija lēmumu Nr. D57/02/511390209/1 atstāt negrozītu, bet /pers. A/ sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas Rīgas apgabaltiesā, apelāciju iesniedzot Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Tiesas spriedums pieejams 2016.gada 27.oktobrī.

Tiesnesis (*personiskais paraksts*) V.Gaidukēvičs